

SONKAJÄRVEN VANHUS- JA VAMMAISNEUVOSTO PÖYTÄKIRJA 18.8.2026

Paikka Seurakuntatalo Sonkajärvi

Aika 18.8.2026 klo 9.00 (kahvitarjoilu klo 8.30 alkaen)

Paikalla

Puheenjohtaja Pirkkalainen Tarja, Eläkeliiton Sonkajärven yhdistys ry
Karppinen Väinö, Iisalmen Eläkeläiset ry
Pursiainen Petri, Vammaisten edustaja
Eskelinen Marja Liisa, Eläkeliiton Sukevan yhdistys
Rönkkö Kari, Sonkajärven Invalidit ry
Vainikainen Maija, Pohjois-Savon Syöpäyhdistys ry
Savolainen Riitta, kunnanhallituksen edustaja
Vornanen Kari, kunnanhallituksen edustaja
Pulkka Ari, Sonkajärven seurakunta
Korhonen Hannamaria, Sonkajärven kunta
Sihteerit Luukkonen Hannele, Sonkajärven kunta

Poissa

Partanen Usko, SPR Sukevan osasto
Honkala Leila, SPR Sonkajärven osasto
Huttunen Jorma, Sonkajärven Sydänyhdistys ry

1. Kokouksen avaus sekä laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Puheenjohtaja Tarja Pirkkalainen avasi kokouksen klo 9.00.

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

2. Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Pursiainen Petri ja Karppinen Väinö. Pöytäkirjan voi käydä allekirjoittamassa Sonkajärven tai Sukevan asiointipisteellä aukioloaikoina. Kun pöytäkirja on valmis allekirjoitettavaksi, pöytäkirjantarkastajille ilmoitetaan asiasta puhelimitse.

3. Kulttuuriluotsi

Kunnan kulttuurisihteeri Hannamaria Korhonen kertoi neuvostolle Kulttuuriluotsitoiminnasta ja tulevasta koulutuksesta. Maksuton kulttuuriluotsikoulutus 10.9. klo 17.00-19.30 Sonkajärven kirjaston näyttelysalissa (Rutakontie 21, Sonkajärvi). Ilmoittautuminen 7.9.2026 mennessä tästä linkistä [Ilmoittautuminen Kulttuuriluotsitoiminnan koulutukseen, Sonkajärvi](mailto:mari.vaatainen1@pshyvinvointialue.fi) tai mari.vaatainen1@pshyvinvointialue.fi / 0444612745

Kulttuuriluotsi auttaa ikääntyneitä osallistumaan kulttuuritoimintaan ja – tapahtumiin. Kulttuuriluotsi voi toimia ikääntyneen seurana ja tukena erilaisissa kulttuurikohteissa, kuten museossa, näyttelyissä, tapahtumissa tai kulttuurikävelyllä. Kulttuuriluotsi voi vierailla ikääntyneiden luona valmiin kulttuurimateriaalin kanssa sekä Ystäväklubi -ryhmätoiminnassa taiteilijan/ohjaajan apuna osallistujien tukena.

Kulttuuriluotsikoulutus tarjoaa perehdytyksen vapaaehtoistyöhön ja kulttuuriluotsitoimintaan. Koulutukseen voi myös osallistua, vaikka olisi jo vapaaehtoiskoulutuksen perusteet taustalla. Koulutuksessa mukana olo ei sido vapaaehtoistyöhön, vaan siitä tehdään erillinen sopimus. Kulttuuriluotseja tulee koordinoimaan Sonkajärven kunta.

4. Vanhustenviikko 2026

Vanhustenviikko on 5.- 11.10.2026 teemana Arjen kohtaamiset. Vanhustenviikon juhla pidetään tiistaina 6.10.2026 klo 10-12 Sonkajärven seurakuntatalolla.

- Seurakunta järjestää ruokailun ja kunta maksaa ruokatarvikkeet.
- Sukevan kirjasto & asiointipisteeltä järjestetään maksuton kyyditys juhlaan ja takaisin, klo 9.15 lähtö Sukevalta kirjasto & asiointipisteen parkkipaikalta. Ajoreitti Aittokosken kautta, ei ilmoittautumisia kyyditykseen.

Käytiin läpi Vanhustenviikon juhlan ohjelma:

- Tarja Pirkkalainen, Usko Partanen ja Hannele Luukkonen vastaanottavat vieraat
- klo 10.00 Juhlanavaus kunnanjohtaja Simo Mäkinen (5 min)
- klo 10.05 Perinteen mukaan yhtenäiskoulun esikoululaiset tulevat laulamaan ja esiintymään (10 min)
- klo 10.15 Juhlapuhuja entinen puhemies Anu Vehviläinen (30 min)

- klo 10.45 kanttori laulaa yksin yhden laulun ja johtaa yhteislauluna *Savolaisen laulun*

- päätössanat ja ruokailun aloitus: seurakunta Ari Pulkka ja/tai kunta Hannele Luukkonen

-Vanhustenviikon tapahtumista mainos 30.9. Miiluun. Tapahtumat/toiminnot ilmoitettava sihteerille 15.9. mennessä. Nämä jo tiedossa:

- Su 4.10. klo 10 Sonkajärven kirkossa vanhusten viikon aloitusmessu
- Ti 6.10. klo 10-12 Sonkajärven seurakuntatalolla Vanhustenviikon juhla (ohjelmaa ja ruokailu)
- Ke 7.10. Klo 13 ja Klo 14 Juuso Happonen musisoi Mosaiikissa ja Tuulikanteleessa
- To 8.10. Klo 12 monologiesitys kirjastolla. Eilan tarina - Emännän vuosisata, Kati Ahmaharju.
- To 8.10. klo 13.00 varttuneiden kerho Sukevan kyläkeskuksella, lauletaan kauneimpia hengellisiä lauluja
- La 10.10. klo 12.00 Sukevalla elokuva, tästä lisätietoa myöhemmin.

5. Tiedoksi Ruskaryssäys 2.0 -tapahtuma Sukevalla

Sonkajärven kunta ja Ylä-Savon Vakka -hanke järjesti Vanhus- ja vammaisneuvoston aloitteesta yhdistystoimijoille ja muille Ruskaryssäys 2.0 -tapahtuman järjestämisestä kiinnostuneille palaverit tiistaina 19.5. ja tiistaina 24.6. Tapahtuma päätettiin järjestää ja tapahtuman järjestäjiä on jo hyvin ilmoittautunut. Viimeinen tapahtuman suunnittelupalaveri ke 26.8. klo 17.30 Sukevan kyläkeskuksen ruokalassa.

Tapahtuma Ruskaryssäys 2.0 lauantaina 19.9.2026 klo 10-13 Sukevan Kyläkeskuksella, Matarantie 11, 74340 Sukeva. Kunta järjestää maksuttoman kyydityksen Sonkajärveltä K-Market Marjapaikan parkkipaikalta Sukevalle, lähtö klo 10.00 ja paluukyyti lähtee Sukevalta klo 12.30. Linja-auto kulkee Aittokosken kautta, ei ilmoittautumisia.

6. Tiedoksi kunnanhallituksen vastaus vanhus- ja vammaisneuvoston aloitteeseen punkkirokotteesta sonkajärveläisille

Vanhus- ja vammaisneuvosto laittoi Sonkajärven kunnanhallitukselle seuraavan aloitteen 28.4.2026:

Sonkajärven kunnan Vanhus- ja vammaisneuvosto esittää, että Sonkajärven kunta kustantaa kuntalaisille ennaltaehkäisyn takia punkkirokotteen veloituksetta. Rokote olisi kuntalaisille vapaaehtoinen.

Perusteluina esitämme punkkien laajan levinneisyyden myös meidän alueellamme. Punkkikausi alkoi tänä vuonna jo maaliskuulla ja todennäköisesti jatkuu pitkälle syksyyn. Punkkien puremat aiheuttavat useille vaikeita ja pitkäaikaisia sairauksia. Osa ei toivu niistä koskaan. Inhimillisesti jälkivaikutukset ovat vaikeita ja raskaita jokaiselle sairastuneelle.

Kunnanhallitus käsitteli aloitteen kokouksessaan 18.05.2026 § 104:

Kunnanhallitus yksimielisesti päätti, että Sonkajärven kunta ei kustanna kuntalaisille punkkirokotetta. Kuntien ja hyvinvointialueitten vastuitten, työnjaon ja rahoituksen mukaan rokottamisvastuu kuuluu yksiselitteisesti hyvinvointialueille.

Lisäperusteluna on, että kustannus vuosille 2026-2027 olisi arviolta yhteensä 633 000 – 739 000 euroa. Lisäksi kuntaan tarvittaisiin lisäresurssi kotikuntien tarkistamiseen, rokotuskertojen tilastointiin, maksusitoumusten jakamiseen sekä maksuliikenteen hoitamiseen.

-Vanhus- ja vammaisneuvosto kannustaa kaikkia ilmoittamaan punkkihavainnot punkkilive.fi -osoitteeseen, jotta Sonkajärvikin pääsisi mukaan kansalliseen rokotusohjelmaan punkkien osalta.

7. Turvallisesti kotona -hankkeen esittelyn aikataulu

Vanhus- ja vammaisneuvoston 28.4.2026 ohjeistuksen mukaisesti on sovittu, että Pohjois-Savon hyvinvointialueen projektiasiantuntija Eija Komulaisen esittelee Turvallisesti kotona -hanketta Sonkajärven vanhus- ja vammaisneuvostolle sekä kylä- ja yhdistysparlamentille.

Projektiasiantuntija Komulainen esittelee hanketta teamsin välityksellä vanhus- ja vammaisneuvoston kokouksen alussa tiistaina 24.11. klo 9.00 alkaen. Kutsutaan kylä- ja yhdistysparlamentin kokoonpano kuulemaan esittelyä joko paikan päälle seurakun-

tatalolle tai teamsin kautta. Kylä- ja yhdistysparlamentin paikan päälle tulevia osallistujia pyydetään ilmoittautumaan 18.11. mennessä sihteerille kahvituksen järjestämisen vuoksi.

8. Pohjoisen alueen vanhus- ja vammaisneuvoston tapaaminen

Pohjoisen alueen vanhus- ja vammaisneuvostojen tapaaminen tiistaina 1.9.2026 klo 12-15 Suojala, Puistotie 8, 72400 Pielavesi.

Tähän ilmoittautumiset ilmoitetaan yhdellä ilmoituksella, jonka neuvoston sihteeri tekee 18.8.2026. Päätetty, että hankitaan yhteiskyyditys minibussilla, lähtijöitä Pielavedelle 11-12 henkilöä.

9. Esitys kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle vanhus- ja vammaisneuvoston edustajien osallistumisesta kokouksiin

Sonkajärven vanhus- ja vammaisneuvosto esittää Sonkajärven kunnalle, että vanhus- ja vammaisneuvoston edustaja tai hänen varahenkilönsä saa osallistumis- ja puheoikeuden kunnanvaltuuston kokouksiin ja mahdollisiin iltakouluihin. Esitämme myös, että neuvoston edustaja saa osallistumis- ja puheoikeuden teknisen lautakunnan, Sukevan aluelautakunnan ja sivistyslautakunnan kokouksiin.

Perustelemme esitystämme sillä, että vastaava käytäntö on toteutettu useassa Pohjois-Savon kunnassa ja kaupungissa esimerkiksi Kiuruvesi ja Kuopio. Myös Pohjois-Savon Hyvinvointialueen aluevaltuustossa on niin Ikäihmisten kuin Vammaisneuvoston edustajat. Hyvinvointialueen lautakunnissa on asiaan liittyvän neuvoston edustaja mukana.

Esitämme, että Sonkajärven kunnanhallitus ja kunnanvaltuusto suhtautuvat myönteisesti esitykseen. Haluamme olla aktiivisesti mukana rakentamassa ikäihmisiä ja kaikkia arvostavaa kuntaamme.

Tämä pöytäkirjan osa, kohta 9., tarkastettu heti kokouksessa 18.8.2026.

10. Sonkajärven kunnan vanhus- ja vammaisneuvoston lausunto rakennusjärjestysehdotuksesta

Sonkajärven kunta pyytää vanhus- ja vammaisneuvoston lausuntoa 31.8.2026 mennessä rakennusjärjestysehdotuksesta, joka on laadittu yhteistyössä Ylä-Savon kuntien

(Iisalmi, Kiuruvesi, Pielavesi, Sonkajärvi ja Vieremä) kesken uuden rakentamislain (751/2023) mukaiseksi. Rakennusjärjestys sisältää määräyksiä rakentamisesta, rakennuspaikoista, ranta-alueista, purkamisesta, ympäristön hoidosta sekä rakentamisen luvanvaraisuudesta.

Sonkajärven kunnanhallitus on kokouksessaan 22.6.2026 § 129 päättänyt asettaa rakennusjärjestysehdotuksen julkisesti nähtäville rakentamislain 19 §:n mukaisesti.

Ehdotus on nähtävillä 1.7.–31.8.2026 kunnan verkkosivuilla osoitteessa: <https://sonkajarvi.fi/fi/asuminen-ja-ymparisto/rakennusvalvonta>

Vanhus- ja vammaisneuvosto antaa seuraavan lausunnon rakennusjärjestysehdotuksesta:

Sonkajärven kunnan vanhus- ja vammaisneuvostolla ei ole huomautettavaa rakennusjärjestysehdotuksesta.

Tämä pöytäkirjan osa, kohta 10., tarkastettu heti kokouksessa 18.8.2026.

11. Vammaisneuvoston ajankohtaiset asiat

Pohjois-Savon hyvinvointialueen vammaisneuvoston kokous on tänään, kuulemme ajankohtaiset asiat seuraavassa kokouksessa.

12. Ikäihmisten neuvoston ajankohtaiset asiat

-Kesäkuussa ikäihmisten neuvostossa on keskusteltu muun muassa, että ryhmäkotien lakkauttaminen olisi pitänyt valmistelun yhteydessä tuoda neuvoston ja kuntien tietoon.

-Keskusteltu muistakin käsitellyistä ajankohtaisista asioista.

13. Seuraava kokous

Vanhus- ja vammaisneuvoston seuraava kokous tiistaina 24.11. klo 9.00, kahvitus klo 8.30 alkaen SRK-talo.

14. Muut asiat

-Sonkajärven kunnanhallitukselle Sonkajärven vanhus- ja vammaisneuvostolta:

1. Kunnan talousarvioon vuodelle 2027 on varattu 25 000 euroa soppatykin hankintaan. Vanhus- ja vammaisneuvosto keskusteli siitä, että tärkeää on, että soppatykki tulisi kunnan oman toiminnan lisäksi järjestöjen käyttöön, kuten alun perin on ollut tarkoitus, ja kuten asiaa viety jo aiemmin eteenpäin kylä- ja

yhdistysparlamentissa, vanhus- ja vammaisneuvostossa sekä HyTe-työryh-
mässä.

2. Vanhus- ja vammaisneuvosto syvästi paheksuu eikä hyväksy Hyvinvointialueen suunnitelmissa olevaa Sonkajärven terveysaseman aukioloaikojen vähentä-
mistä. Kunnan ikärakenne sekä kulkuyhteydet huomioon ottaen sonkajärveläis-
ten hoitoon hakeutuminen vaikeutuisi. Lisäksi Iisalmen vastaanottopalveluiden
kuormitus tulee ottaa huomioon muutosta valmisteltaessa. Näistä syistä joh-
tuen kuntalaisten hoidon aloittaminen viivästyy jopa kohtalokkaasti. Lisäksi
huomioitava Sonkajärven kunnan laajuus ja pitkät välimatkat.
3. Vanhus- ja vammaisneuvostolle on tietoon saatettu, että kaikille kunnan
vuokra-asunnoissa asuville ei ole mahdollistettu esteetöntä kulkua omaan asun-
toon. Käsityksemme mukaan kunta on markkinoinut kunnan asumisen esteettö-
myyttä, joten tästä pidettävä myös huolta, että se toteutuu kaikissa muuttuvis-
sakin elämäntilanteissa.

Tämä pöytäkirjan osa, kohta 14, muut asiat, tarkastettu heti kokouksessa 18.8.2026.

-Vanhus- ja vammaisneuvosto keskusteli torin liian painavista pöydistä sekä vessan
puuttumisesta.

15. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.02.

Pirkkalainen Tarja

puheenjohtaja

Luukkonen Hannele

sihteeri

Pursiainen Petri

pöytäkirjantarkastaja

Karppinen Väinö

pöytäkirjantarkastaja